Ateizm Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ateizm Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17086

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Ateizm Ölçe?i, M. Çinici ve M. K?z?lgeçit (2021) taraf?ndan bireylerin inanç?zl?k e?ilimlerini ve ateistik dü?ünce yap?lar?n? psikometrik olarak ölçmek amac?yla geli?tirilmi? özgün bir araçt?r. Geli?tirme a?amas?nda, ölçe?in psikometrik özellikleri titizlikle incelenmi? ve yüksek düzeyde geçerlik ve güvenirli?e sahip oldu?u belirlenmi?tir. Ölçek, yarat?c?n?n varl???na yönelik bili?sel reddi, dini kurumlar?n sorgulanmas?n? ve ateistik felsefenin bireysel özgürlükle ili?kilendirilmesini kapsayan çok boyutlu bir yap?y? nicel olarak de?erlendirmeye odaklanmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Ateizm, ?nanç?zl?k, Dini Psikoloji, Ölçek Geli?tirme, Psikometrik Özellikler.

Yazarlar

Murat Çinici, Mehmet K?z?lgeçit

Amaç

Bu ölçe?in geli?tirilmesindeki temel amaç, bireylerin **ateizm** düzeylerini ve yarat?c?ya veya dinsel kurumlara yönelik inanç?zl?k e?ilimlerinin ?iddetini nicel olarak belirlemektir. Ölçek, din psikolojisi ve sosyolojisi alanlar?nda inanç?zl?k fenomenini bilimsel yöntemlerle incelemek isteyen ara?t?rmac?lara standart ve güvenilir bir ölçüm arac? sunmay? hedeflemektedir.

Ateizm Ölçe?i, inanç?zl???n yaln?zca bir yokluk durumu olmaktan öte, aktif bir felsefi duru? olarak nas?l alg?land???n? ve ifade edildi?ini ortaya koyarak, bu e?ilimin bireylerin ya?am?ndaki etkilerini ara?t?rmaya olanak tan?r.

Yap?

Ateizm Ölçe?i, psikolojik literatürde **inanç?zl?k e?ilimi** olarak tan?mlanan yap?y? ölçmektedir. Bu yap?, genellikle teistik inançlar?n (özellikle Tanr? veya Yarat?c? inanc?) bili?sel ve duygusal olarak reddedilmesini içerir.

Ölçek, bireyin teolojik iddialara kar?? olan kesin inanç?zl???n?, ?üphecili?ini ve bu inanç?zl???n ki?isel dünya görü?ü üzerindeki etkilerini de?erlendiren maddelerden olu?ur. Maddeler, yarat?c?n?n varl???n?n kesin olarak reddedilmesi ve bu reddin dinsel kurumlar?n gereklili?ini ortadan kald?rd???na dair felsefi ç?kar?mlar? kapsayarak ateistik duru?un kapsam?n? belirlemektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Geçerlik

Ölçe?in yap?sal uygunlu?u ve amaca hizmet etme derecesi geçerlik analizleri ile do?rulanm??t?r. Yap? geçerli?ini incelemek üzere gerçekle?tirilen analizlerde kullan?lan istatistiksel testler, ölçe?in tek bir yap?y? ölçmek için uygun oldu?unu göstermi?tir.

Faktör analizi için verilerin uygunlu?unu gösteren **Kaiser-Meyer-Olkin** (KMO) de?eri 0,880 olarak tespit edilmi?tir. Bu de?er, verilerin faktör analizi için mükemmel düzeyde uygun oldu?unu i?aret etmektedir. Ayr?ca, maddeler aras?ndaki korelasyonun yeterli oldu?unu gösteren **Bartlett's Küresellik Testi** (Bartlett's Test of Sphericity) sonuçlar? istatistiksel olarak anlaml? bulunmu?tur (X^2=1395.249; df=15; p<0,001).

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarl?l??? ve kararl?l???, **Cronbach's Alpha** güvenirlik katsay?s? kullan?larak de?erlendirilmi?tir. Bu analizler sonucunda, ölçe?in yüksek düzeyde güvenilir oldu?u kan?tlanm??t?r.

Yap?lan ilk güvenirlik analizlerinde, ölçe?in Cronbach's Alpha katsay?s? 0,96 gibi oldukça yüksek bir de?er olarak bulunmu?tur. Bu yüksek katsay?, ölçek maddelerinin birbirleriyle tutarl? oldu?unu ve ölçülen temel ateizm yap?s?n? homojen bir ?ekilde temsil etti?ini göstermektedir.

Faktör Analizi

Ateizm Ölçe?i'nin yap? geçerli?ini incelemek amac?yla aç?mlay?c? faktör analizi (AFA) gerçekle?tirilmi?tir. KMO de?erinin 0,880 olmas? ve **Bartlett's Küresellik Testi** sonucunun anlaml? ç?kmas?, faktörle?ebilirlik düzeyinin son derece güçlü oldu?unu göstermektedir.

Bu istatistiksel kan?tlar, ölçe?in güçlü bir tekil faktör yap?s?na sahip oldu?unu ve bireylerin ateistik e?ilimlerini yüksek do?rulukla ölçtü?ünü desteklemektedir. Analizler, ölçek maddelerinin tek bir temel inanç?zl?k faktörü alt?nda topland???n? ortaya koymu?tur.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Geli?tirme

Format: 5'li Likert Ölçe?i

Derecelendirme: "Kesinlikle kat?lm?yorum (1)", "Kat?lm?yorum (2)", "Biraz Kat?l?yorum (3)", "Kat?l?yorum (4)" ve "Kesinlikle kat?l?yorum (5)" seçenekleri kullan?lm??t?r.

Kullan?labilir Dil: Türkçe

ARABPSYCHOLOGY.COM

Popülasyon Grubu: Yeti?kinler

Ya? Grubu: Belirtilmemi?tir (Genç ve orta yeti?kinlik dönemi kabul edilmektedir)

Popülasyon Detaylar?: Akademik çal??malar ba?lam?nda, üniversite ö?rencileri veya genel yeti?kin popülasyon üzerinde kullan?lmaya uygundur.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-report)

Anahtar Kelimeler

?nanç, Din Psikolojisi, Disiplinleraras? Çal??malar, Cronbach's Alpha, Psikometri.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: MURAT Ç?N?C?

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Mevcut De?il

?leti?im E-posta Adresi: mmurat234@hotmail.com

Yaz??ma Adresi: Makalede belirtilmemi?tir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, 2021 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in akademik veya ticari olmayan ara?t?rmalarda kullan?m? için sorumlu yazar Murat Çinici ile e-posta yoluyla ileti?ime geçilmesi önerilmektedir. Akademik çal??malarda, kaynak makaleye (Çinici ve K?z?lgeçit, 2021) uygun ?ekilde at?f yap?lmas? gerekmektedir.

Kaynaklar

Çinici, M., ve K?z?lgeçit, M. (2021). Bireylerin ?nançs?zl?k E?ilimi: Ateizm Ölçe?i. *Sakarya Üniversitesi ?lahiyat Fakültesi Dergisi, 23*(43),1-18. https://doi.org/10.17335/sakaifd.877222

Makalenin tam metnine Dergipark üzerinden ula??labilir: dergipark.org.tr

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? burada indirilebilir: ateizm-olcegi-toad.pdf

Ateizm Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmu?tur ve hiçbir ?ekilde

ARABPSYCHOLOGY.COM

de?i?tirilmemelidir.

"Yarat?c?n?n var olmad???n? dü?ünüyorum"
"Yarat?c?n?n var olmad???n? biliyorum"
"Yarat?c?n?n var oldu?una inanm?yorum"
"Yarat?c? olmad??? için dinlerin de olmad???n? dü?ünüyorum"
"Yarat?c?n?n varl???na inanm?yorum"
"Yarat?c?ya inanmaman?n insan? özgürle?tirece?ini dü?ünüyorum."

ARABPSYCHOLOGY.COM